

Gatweesch u Awises.

Nr. 23. Zettortdeenda 6ta Juni 1846.

Sinna kā tahdi nabbagi dsihwo, kas
Kristus Jesus Ewangeliumu
wéhl ne pasihst.

Gan tizzu, ka juhs mihi laffitaji, jaw daudseis
buhseet dñrdejuschi, zik flikli tee tumchi pa-
gani dsihwo, kas no ta ihsta dwehseles afgai-
smotaja, Jesus Kristus un winna frehtu darrida-
ma Ewangeliuma ne ko ne sinn; tapehz ne zerru
ar scho sinna nekahdas jaunas leetas pastahstiht,
bet tik ween to peerahdiht, zik nelaimigi winni
sawā tumfibā irr, un zik nesaprattigi tee kristiti
zilweki, kas wehl tā aplam runna: „Lai paga-
ni paleek sawā tumfibā, jo winni sawā mulfibā
laimigi dsihwo.“

Tahlu, tahlu us to pussi, kur faule pulksten
derwindos no rihta stahw, irr, kā juhs warr buht
jaw gan finnaseet, Indijas - semini. Tur
arri dsihwo zilweki tā par, kā pee mums; irr arri
tehwi un mahtes kas behrnue audsina, bet gan
dauds jo zittadi ar teem jaunpeedsimis cheem
behrnueem dsihwo, ne pee mums. Kad mahtei
behrys veedsimis un winnu wezzas - mahtes jeb
brahimini (preesteri) teem eeteiz, ka tas jaunpe-
edsimis behrniasch buh schoht slimmig, woi ka
laims gars winnu apsehdihs, tad to nabbagu
behrnu eeleaf furwi, pakarz pee kahda leela kohka
sarra, un tur to kahdas trihs deenas tā atstahj.
Kad pehz scho laiku behrnini tā furwi wehl
dsihwu atrohd, tad to turri par wesseli un
mahtei irr brihw winnu iest us mahjahm un au-
dsinah; bet deemschehl! gandrihs ikreis pehz
scha laika neweens tahds nabbaga behrniasch
wairs newaid dsihws un irr, woi pats nomirris
woi no muschahm nonahwehts, woi no putneem
nofnabahts, un woi pats no ta furwja iskruttis
un no svehreem aprihts. Kahds Missionars
Tobits wahrdā, kas pa wissu Indijas semini

bija isslawehts wihrs, faru zettu staigadams
nahze kohkom garram kur tahds kurvis bija pa-
fahrtis, bet tuftsch; jo behrniasch patlabban bija
iskruttis, un Tohms wehl redseja kā schakals
(wilks) to sagrabhis skrehje probjam. Wunsch
tam tezzeja vakkal, to isbaidijs, un par laimi
wehl to behrninu isglahbe un mahtei atdewe.
Zittu reisi wunsch ar faru beedri gare to paschu
kohku staigadams, redseja atkal furwi sarrōs
karrajam. Bet nu ne bija dsihws behrniasch eek-
schā, rikkai behrnina ribbas; jo skudras bija tai
nelaimigai dsihwibinai uskruttuschas un to apeh-
duschas.

Wehl ziis stahsis: Zaur scho paschu Indijas-
semni tekk leela uppe, ko Ganges jeb svehtu
uppi sauz. Kats zeems woi pilsats schas uppes-
mallā teesham ohtra pussē pretti, pascha uhdens
mallā irr eetaisijis tahdu weetu, kur tee saweem
mirruscheem behres turr. Bet ne ween tohs
mirruschus winni tur sawek, arri tohs, kas
us mifchanu irr newesseli, winnu raddi us scho
plazzi sawahk un lihds zelleem uhdens eebahsch,
zerredami ka dwehsele zaur to pehz nahwes voher-
leeku laimiga paleekoh, kad slumneeks no schihs
svehtas uppes - uhdens dserdams an eefsch ta pa-
scha mirkdams nomirst. Tā doschi behrni sawus
slummus wezzakus pa dauds juhdsehm turp aiss-
ness, lai tee tik dabbatu pirms nomirst, dser
no schi nemirsibas uhdeng — kā winni to sauz.

Bet ne wissi behrni sawus wezzakus tur aiss-
ness lai tee no ta svehta uhdens dserdami nomir-
tu; wehl jo wairak gaddahs tahdi, kas kā svehri
wahrdinadami tohs tur aissaij, lai jo drihsak
nomirtu un wezzaki teem wairs ne buhru jakobji
un jamittina.

Kahdā deenā Enlenderu gaspascha ar faru
laiju pa scho paschu Ganges - uppi us leiju

braukdama dsirdeja, ka us kasta puifens no 14 gaddeem wihru, kas gabbalinu nohst bija paligā sauze. Gafpascha pazehle kajites wahku un skattijahs ko tas sehns gribboht, im eeraudsīja pee ta wezzu, nabbagu pußmirruschu wihru us kastu guttam, kahjas lihds zelleem uhdēnī eemehrktas. Un ko juhs dohmajeet, ko tas puika gribbeja? Gan sinnu, ko kahds no muhsu sehneem tē buhtu gribbejis. Winsch buhtu fauzis: klaus! Woi dsirdi! Nahz schurp man paligā! Mannam nabbaga tehwam jamirst, kad winsch ilgaki tē tā gull! Es zauru nafti tē ar winna esmu puhlejees, un ne spehju winnu us mahjahnaisnest. Nahz jel un palihds man! ja nē, tad mannam tehwam tē jamirst nohst! Bet klausatees, ko tas Indus-puifens tē saukdams teize, un tenzingaeet Deewam, ka juhs tahdā paganu semmēne dsihwojat! Winsch tā sauze: „Eh! Eh! Nahz schurp man paligā! Es ne spehju mannu wezzu tehwu nonahweht. Zauru nafti tē puhlejohs, winnam azzis, ausis, deggunu un mutti ar dubleem peebahsdams, bet winsch ne mirst un ne mirst nohst. Nahz un palihds man winnu nobeigt!“

Schi paschā Indijas-semmē tee tumfchi paganu lautini ne buht ne sinnadami, ka kahds Pestratjs arri irr, kas teem, kas winnam klausia im eefsch wiiana tizz, warr grehkus peedeht un muhschiqu dsihwofchanu dohwinah, un to mehr sawas sirdis pahrlezzinati, ka eshoht grehzineeki, dohma paschi fewim lihdsetees no grehkeem tikt swabbadi. Winni saweem deewekleem ness dahwanas un iyyurus, dohd weenu dalku no sawahm mantahim preestereem — ja zitti wehl usleek fewim gruhtru nastu un leelas mohzibas, lai tik no saweem grehkeem buhtu swabbadi un preeksch saweem deeweem swrehti. Tā kahds nabbaga Indus wihrs irr lizzis preeksch few nokalt tahdu dsels gitteri jeb reesti, kahds leelös zeetuma lohgōs redi. To winsch usmoujis kafkā weenadi ween ness. Pee semmes nolegtees un gulleht ar scho gruhtru nastu winsch ne buht ne warr, jo tas winnam tad lausch wissu kafkā pagallam nohst. Tapehz winsch bes mittefchanas apkahrt staiga, few un saweem dee-

wekleem dahwanas fanabbagodams. Tee nabba-ga tumfchi lautini turr winna par pahrleeku fweh-tu wihru, un dohd winnam wahritu rihti ehst,zik winsch gribb. Apkahrt galwu winsch irr ap-tinnis kehdi no sawas semmes reeksteem, un lee-lös deewektu fwehkfds winsch usdedsina 16 lam-pas us sawu leelu dselsu reesti, ne ko ne behda-dams, ka zaur to tas folars paleek wehl jo gruhcts un winna kafkā neganti speesch. Tā winsch sawu meesu gan mohza, bet ne walda no greh-keem, darra, ko pats gribb un ne pehz Deerwa prakta. Tomehr ne tas Deeram patikh, kad meesu mohza, bet kad gobdigī un fwehktigi dsih-wo. Mehs ne ko ne spehjam nedī isdarriht nedī iszeest, zaur ko muhsu grehki taptu salihdsinati, to tik ween warr Kristus Jesus assinis, tabs zaur to tizzibu muhs darra schlikstus no wissēm grehkeem. Bet schee nabbaga pagani, kas tā mohzahs, naw wehl neko no Jesus Kristus dsirde-juschi, tapehz arri ne sinni, ka jadsihwo, lai winnam warretu patikt, tee nekad newaid bish-beli redsejuschi, nedī lassijuschi!

Zitta nabbaga seewa gribbedama sawa deewa schehlastibu eedabhuht, bija apsobljusees sawu labbu rohku 12 gaddus us augschu pajeltu tur-richt un naggus pee pirksteem ne nogreest. Ap kafkā winna turreja strikka gabbalu, ar ko wak-farōs to rohku peesehje, lai gullelada patte ne sunroht to zittur ne pagrohsitu. Pebz teem nospree-steem gaddeem kahds Enlenderu saldatu dakteris to rohku apskattijis, teize, ka winnas dsihfles un muskuli tā jaw eshoht famaitajuschees, ka rohka gan nekad wairs ne warreschoht valist westela. Tee nabbaga pagani kas tik pat tumfchi un ne-saprattigi kā winna patte bija, turreja winnu pa ihsti fwehku feewischku, un dewe winnai ehst un dsert zik un ko ta gribbeja. Turklaht teem wehl wajadseja winnai to ehdee u multē eebahst, jo patte to ne drihkssteja darriht, tapehz kā pagani to par leelu grehku turr ar kreisu rohku kaut ko darriht. Tā winna apkahrt staiga warra-pohdu ar kreisu rohku nedama, fur tahs dah-wanas sakrahje, ko zitti winnai peemette. Gihi-mi, to labbu rohku un kafkā bija winna ar sa-wadu baltu pulveri eerihwejusi, un ap kafkā

walkaja tahdu paschu reeksta kebdi, kā winsch wihrs; jo winni tur tizz, ka tahda reekstu kehde tohs warroht no launa garra pasargah. Tapat kā pēe mums wehl dasch labs tizz, ka masa papihru-sihmite ar daschadeem nesaprohtameem bohktabeem aprakstita, warroht prett trafka sunna kohduima valihdseht! Zitti pagani Indijas - semmē nemm gohwoju suhdus, fadedsina tohs soweem deerweem par saldu sinarschu, untad ar tahdeem suhdu velneem sawas meefas eefnebre. Naug, kā tahdi mohzahs, kas prahtatumisbā un nahwes-ehnā dīshwo, un paschi ne sinna ko darra! Paluhkojeet tik kahdu pussstundiku sawu rohku tā us augschu turreht, tad juhs gan nomanniseet, zik gruhta tahda strahpe irr, ko ta nabbaga pagani seewina sewim bija uslikkuse, lai tik taptu no soweem grehkeem swabbada; un zik waijadīgs buhtu, tahdeem noschehlojameem lautineem Kristu pasluddinā, kas sew paschu par muhsu grehkeem irr upprejs, lai mehs no grehka sohda swabbadi, Deewa meeru un muhschigu svehtibu atrastum. Bet arri ne aismirsteet ta apustika wahrdu, ka kas Kristum gribb peederrcht, tam sawa meesa jafti kruskā lihds ar wissahim winnas kahribahm un eekahrofchanahim.

G. Dünsberg.

Kursemme.

1.

Mihiota femmite, kas tu muhs nessi,
Kas tu muhs dīsendeise, audsejse essi!
Zeeti tew opkampjam mehs tawi dehli,
Dseedam tew preezigi agri un wehli.

2.

Jaukoli gresno muhs eelejas tawas,
Sallaki isleekabs meschi un plawas,
Zit kā eeksh Ebdenes dahrsia mehs effani,
Kad mehs wissmihlotā firdi tew nessam.

3.
Usturri tebwsemme muhs tawus draugus,
Wehli munis apklaunehr Latweeschu faugus,
Vai muhsu peeminaa wehl behrnu behrneem
Apdīshwo zerribu mihibas spahrneem.

4.
Zilla mums prahdu ar spebzigu rohku
Apfargabt tizibas seedeschu kohku.
Labbati loi atstahti, nabbagi mirstam,
Ne kā mehs redsetu lappas tam birstam.

5.
Wezz'tehwu tizzibū, wezz'tehwu gohdu
Atstahs tik wilteneeks melledams sohdu,
Kursemmes laubis, mehs gan tee ne buhsim,
Kas no tahs pasaules peewilti kluhsim.

6.
Salto un seedi tad Kursemme mibla!
Dobdam tew Latweeschu firdi mehs kihlā;
Muhschigi beedribā weenoti brabli
Dseedasim saldi tew tuvi un tahli!

R. B — r.

Meitina i pukkischu schehl.

1.
Kam raudi mibla meitina
Par tawu pukku glihtumu?
Kad wassarina nobeigta,
Behg faulht probj ar filtumu
Un aukstais salb tohs sedus lausch,
Ko mihlais pawassaris sprausch.

2.
Zik ilgi buhs — tad nobahlehs
Gr tawi rohschu waidsini,
Tai weetā zitti gawilehs,
Kur taggad tew fmaid kohschumi.
Taws glihtums arr kā pukkes subo,
Kam raudi? — wiss wirs semmes truhd!

R. B — r.

Teesas fluddinashanas.

No Grendsches pagasta teesas tohp wiſſeem un iſkram, kam peē tahoſt aſtahtoſt moſas mantaſ ta nomiruſcha Grendſches Niſſtrautu ſaimneeka Feſkab Roſenbala kahdās prafſiſchanas buhtu, ſinnamu dorrhīſt, ka ta aſtahta manta, warr buht wehl nej pilnigi ta mahju - inventariuma - truhluma pеepildiſchanai pеetikſ, un turklaht tee parradu prafſitaji uſaizinoti, faſwas prafſiſchanas ja tee wehl kahdu aſlihdinashanu us ſaweeim parradeem dohma dabbuht, diwu mehneſchu ſtarpa un wiſſwehlak libds btu Juhlī f. g., kaſ par to weenigu un iſſlehgſchanas terminu nolikts, ſcheit uſdoht, un nolikta termina teesas ſpreedunu ſagaidiht. Grendſches pagasta teesā, tai 4ta Mei 1846.

(Nr. 115.) Kaspar Kleinhoff, pеefehdetajſ. Kollegien-Registrators E. Sehrwald, pag. teesas Fribweris.

No Kulsches pagasta teesas tohp wiſſi tee, kam kahdās taſnias parradu prafſiſchanas buhtu pee teem lihdſchinigeem ſaimneekem:

- 1) Meschruggaju Utte Samberg,
- 2) Jaunſemmu Janna Underjahn,

Maudas, labbiſas un prezzu tirgus us plazzi. Ribga, tanni 3ſchā Juni 1846.

	Sudraba naudā.	Rb.	Kv.
i jauns dahlderis	geldeja	1	33
i puhrs rudsu	tappe malsahts ar	1	85
i — kweeschu	— — —	3	40
i — meeschu	— — —	1	50
i — meeschu - putraimnu	— — —	2	50
i — ausu	— — —	1	30
i — kweeschu - miltu	— — —	3	75
i — bihdeletu rudsu - miltu	— — —	2	50
i — rupju rudsu - miltu	— — —	1	90
i — ſiruu	— — —	2	50
i — linnu - ſehklas	— — —	—	—
i — kannepu - ſebklas	— — —	2	50
i — kimmenu	— — —	5	—

	Sudraba naudā.	Rb.	Kv.
i pohdas kannepu	tappe malsahts ar	1	—
i — linnu labbaſas ſurtes	— — —	1	80
i — — ſlitakas ſurtes	— — —	1	60
i — tabaka	— — —	—	75
i — dselses	— — —	—	85
i — ſweeſta	— — —	2	50
i — muzza ſiltu, preeſchu muzzā	— — —	6	50
i — — wiſſeſchu muzzā	— — —	6	75
i — ſarkanas ſahlſ	— — —	7	—
i — rupjas ſeddainas ſahlſ	— — —	6	—
i — rupjas baltas ſahlſ	— — —	5	—
i — ſmalkas ſahlſ	— — —	4	25

Brihw drikkeſt.

No juhrmallas gubernementu augſtas waldiſchanas puſſes: Vahrluhſotaja weetā G. v. Paucker.
No. 188.

(3) Apprikku Zurra Strupp, mi
(4) Dohbunu Utte Velke,
par ka mantahm magosibnes un zittu parradu dehl konkurse ſpreſta, uſaizinati, diwu mehneſchu ſtarpa, tas irr libds 15tu Juhlī. g. pee ſchihs pagasta teesas peetekees un ſagaidiht, ko teesa pebz likkumeem ſpreedihs, ar to pamahzischiom, ka tohs, kaſ libds tam' wiſſspeemineetam terminam ne buhs peetekeſvees, wehlak wairs ne klausihſ, bet muhſchigu kluffuzeescha un uſlikſ. Ko buhſ wehrā liſt! Kulsches pagasta teesa, tai 15ta Mei 1846.

(Nr. 37.) Anſi Kwieſis, pagasta wezzatajſ. Fr. Jägermann, teesas Fribweris.

Zitta fluddinashana.

Kad es appakſdrakſtiht ſawas dſintſmaſchae Kerklīn un Dohbelbergu paviffam ſawam dehlem Kahrlīn von Kleiſt, prett norunnatu peeklahjigū ſeesu un Kohrtell Kerklīne, ar räkſitu norunnaschanu eſatu uodewiſ, tad es katri luhrs, kam kahdas darrifčanās, lai tas buhtu teesas buhſchanā, jeb zittā kahdā valjadſibā, tikween pee manna dehla Kahrla von Kleiſt, kaſ Dohbelbergē dſiħwo, greſtees. Kerklīne, tai 20ta Mei 1846.

Ewald Kriſſahn von Kleiſt.